

**TEKSTİL ve HAMMADDELERİ
SEKTÖR RAPORU**

***TİCARET BAKANLIĞI
İHRACAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ***

SEKTÖRÜN TANIMI

Tekstil sektörü elyaf, iplik ve kumaşları içermektedir. Elyaftan ipliğe geçiş eğirme, iplikten kumaşa geçiş ise örme ve dokuma yoluyla olmaktadır. Ham tekstil yüzeylerinin terbiye işleminden geçirilmesi ile mamul tekstil yüzeyleri elde edilmektedir. Bu kapsamda BM tarafından oluşturulmuş Uluslararası Standart Ticaret Sınıflaması (SITC) Rev. 3'e göre tekstil endüstrisi iki başlık altında sınıflandırılmaktadır: Bunlar SITC 26 (elyaf ve hammadde grubu) ile SITC 65 (tekstil ipliği, dokuma ve örme kumaşlar, ev tekstili ürünleri) no.'lu kategorilerdir. Bu kapsamda, Türk Gümrük Cetvelinde yer alan 50-60. fasıllar arası ile 63. fasıl tekstil ürünleri olarak tanımlanmaktadır. Öte yandan, İhracatçı Birlikleri kayıt rakamları sınıflamasında 63. fasıl (ev tekstili) konfeksiyon altında değerlendirilmektedir. Bu raporda ev tekstili ürünleri uluslararası literatürde olduğu şekliyle tekstil ürünleri olarak değerlendirilmektedir.

Kumaşlar dokuma ve örme kumaşlar olarak ikiye ayrılmaktadırlar. Vatka, keçe, halı ve yer döşemeleri de tekstil ürün grubunda yer almaktadır. Sektörde yer alan ürünler ağırlıklı olarak konfeksiyon sanayine yönelik ara malı niteliğinde ürünlerdir. Nihai kullanıma yönelik olup da tekstil başlığı altında yer alan ürünler 57. fasıldaki halılar ile 63. fasılda yer alan perde ve battaniye gibi ev tekstili ürünleridir.

SEKTÖRÜN DIŞ TİCARETİ

Uluslararası ticaret içerisinde tekstil üretimi Sanayi Devrimi'nden bu yana önemli bir segment olarak karşımıza çıkmaktadır. 2020 yılında tüm dünyayı etkileyen Covid-19 salgını, tüm sektörleri olduğu gibi tekstil sektörünü de olumsuz etkilemiştir. 2021 yılında ise salgının yıkıcı etkilerinin bertaraf edilmesiyle birlikte, tekstil ihracatı bir önceki yıla kıyasla tüm dünyada %4,6 oranında artarak 381,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşerek, pandemi öncesi rakamları dahi geçmiştir. Tekstil sektörünün dünya ticaretine bakıldığında, ihracatta ön plana çıkan ülkeler dünya pazarından aldığı paya göre Çin (%35), Hindistan (%6,9), ABD (%5,3), Türkiye (%4,2) ve Almanya (%4,1)'dir. Türkiye'nin tekstil ihracatı, 2021 yılında bir önceki yıla göre %31,0 oranında artarak 16,2 milyar dolar seviyesine yükselirken, dünya pazarından aldığı %4,2 pay ile sıralaması 4'üncü sıraya yükselmiştir.

Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçısı Ülkeler

Ülke Adı	2019	2020	2021	2020/2021	2021
	Değer (1.000 \$)	Değer (1.000 \$)	Değer (1.000 \$)	Değişim	Pay
Çin	122.335.115	156.072.263	133.589.050	-14,4%	35,0%
Hindistan	19.243.533	17.381.028	26.264.324	51,1%	6,9%
ABD	20.910.426	18.660.071	20.382.708	9,2%	5,3%
Türkiye	12.511.407	12.342.286	16.163.088	31,0%	4,2%
Almanya	14.374.630	14.389.755	15.580.284	8,3%	4,1%
İtalya	12.226.264	10.079.343	12.482.309	23,8%	3,3%
Vietnam	9.386.232	10.069.052	11.218.390	11,4%	2,9%
Güney Kore	10.737.486	9.096.027	10.264.387	12,8%	2,7%
Pakistan	7.853.099	7.420.051	9.615.399	29,6%	2,5%
Tayvan	8.711.037	7.154.869	8.576.975	19,9%	2,2%
Hollanda	6.014.731	6.165.093	7.308.548	18,5%	1,9%
Belçika	6.644.291	6.198.551	6.989.562	12,8%	1,8%
Japonya	7.209.413	6.095.630	6.746.703	10,7%	1,8%
Fransa	5.331.249	4.737.392	5.571.565	17,6%	1,5%
Hong Kong	6.329.867	5.346.832	5.291.209	-1,0%	1,4%

İspanya	4.821.542	4.174.389	5.266.286	26,2%	1,4%
Endonezya	4.592.431	3.564.991	4.548.783	27,6%	1,2%
Avustralya	3.631.080	2.148.947	4.392.949	104,4%	1,2%
Brezilya	3.407.835	3.929.463	4.322.574	10,0%	1,1%
Tayland	4.464.258	3.687.355	4.256.515	15,4%	1,1%
Liste Toplamı (İlk 20 Ülke)	290.735.926	308.713.388	318.831.608	3,3%	83,6%
Diğer Ülkeler	58.067.750	55.758.665	62.515.760	12,1%	16,4%
Genel Toplam	348.803.676	364.472.053	381.347.368	4,6%	100,0%

Kaynak: Trademap

İthalatta ön plana çıkan ülkelere ABD (%11,4 pay), Vietnam (%7 pay), Çin (%6,4 pay), Almanya (%4,8 pay) ve Bangladeş (%4,4)'tir. Dünya tekstil ithalatçıları arasında Türkiye'nin tekstil ithalatı, 2021 yılında bir önceki yıla göre %28,4 oranında artarak 9,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşirken, 7'nci sıradaki yerini korumuştur.

Tekstil ve Hammaddeleri İthalatçısı Ülkeler

Ülke Adı	2019	2020	2021	2020/2021	2021
	Değer (1.000 \$)	Değer (1.000 \$)	Değer (1.000 \$)	Değişim	Pay
ABD	32.051.665	46.094.966	40.568.034	-12,0%	11,4%
Vietnam	20.337.183	18.202.195	24.766.178	36,1%	7,0%
Çin	24.052.815	21.081.146	22.712.746	7,7%	6,4%
Almanya	14.301.272	20.533.130	17.108.716	-16,7%	4,8%
Bangladeş	12.668.934	10.639.566	15.730.739	47,9%	4,4%
İtalya	9.409.241	10.940.574	10.335.292	-5,5%	2,9%
Türkiye	9.034.703	7.771.921	9.982.322	28,4%	2,8%
Japonya	9.166.469	11.994.637	9.513.368	-20,7%	2,7%
Endonezya	8.530.390	6.573.187	8.788.629	33,7%	2,5%
Fransa	7.306.986	12.981.292	8.780.757	-32,4%	2,5%
İngiltere	7.636.861	11.378.781	8.455.084	-25,7%	2,4%
Meksika	6.704.274	5.643.966	6.953.749	23,2%	2,0%
Hindistan	7.148.244	4.606.928	6.925.113	50,3%	1,9%
Güney Kore	5.743.217	6.042.260	6.523.865	8,0%	1,8%
Hollanda	5.009.985	5.924.789	6.489.339	9,5%	1,8%
Polonya	4.794.014	5.313.058	5.930.892	11,6%	1,7%
İspanya	4.975.057	6.568.925	5.872.006	-10,6%	1,6%
Kanada	4.640.367	6.446.832	5.657.591	-12,2%	1,6%
Kamboçya	5.166.084	4.519.040	5.542.051	22,6%	1,6%
Rusya	4.149.919	4.597.013	5.100.785	11,0%	1,4%
Liste Toplamı (İlk 20 Ülke)	202.827.680	227.854.206	231.737.256	1,7%	65,1%
Diğer Ülkeler	111.817.939	112.634.256	124.196.507	10,3%	34,9%
Genel Toplam	314.645.619	340.488.462	355.933.763	4,5%	100,0%

Kaynak: Trademap

Dünyanın başlıca ithalat ve ihracatçılara bakıldığında gelişmiş ülkelerin sektörü aslında terk etmedikleri ortaya çıkmaktadır. En büyük tekstil ithalatçısı ülkelerin aynı zamanda da tekstil ihracatçısı oldukları gözlemlenmektedir. Sektörün terk edildiğine ilişkin yanlış yargının gelişmiş ülkelerin ihracatlarının başka alanlarda artmasıyla sektörün toplam ihracat içindeki payının azalmasından ve özellikle yoğun işgücü gerektiren üretimin gelişmekte olan ya da gelişmemiş ülkelere fason üretim şeklinde bırakılmasından kaynaklanan bir yanılsama olduğu düşünülmektedir.

Tekstil mamullerinin konfeksiyon ve ev tekstili gibi konvansiyonel uygulama alanlarında tekstil ile ikame edilecek bir malzeme mevcut değilken; tekstil esaslı malzemeler havacılıktan inşaata; elektronikten ulaşıma birçok sektördeki geleneksel malzemelere ikame olmaya başlamıştır. Bu kapsamda, basit ürünlerin üretimi sanayileşmekte olan ülkelere bırakılırken yüksek katma değerli teknik tekstillerde gelişmiş ülkelerin pazardaki varlıklarını devam ettirdikleri görülmektedir.

TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİ

Yıllar itibariyle tekstil sektörümüzün genel ihracat performansına bakıldığında 2010 yılında 9,4 milyar dolar, 2014 yılında ise 13,1 milyar dolar ve 2020 yılında ise 12,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Öte yandan, 2019-2020 yıllarında dünya ekonomisinde daralmaya neden olan covid-19 salgını nedeni ile yaşanan düşüş sonrası, tüm sektörlerde olduğu gibi tekstil sektörü ihracatımızda da olumsuzluklar yaşanmıştır. Ancak, salgının küresel markaların alım kararlarını doğrudan etkilemesi sonucunda, özellikle Uzakdoğu ülkeleri yoğunluklu siparişlerin ülkemize yönelmiş olması ve 2021 yılında salgının etkilerinin bertaraf edilmesiyle birlikte tekstil ve hammaddeleri sektörü ihracatımız, bir önceki yıla göre %31 oranında artarak 16,2 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Tekstil ve hammaddeleri sektörü dış ticaret fazlası veren sektörlerimizden biridir. Sektör ithalatı 2010 yılında 9,4 milyar dolar, 2015 yılında 8,6 milyar dolar ve 2020 yılında ise 7,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Son yıllarda aynı trendde seyreden sektör ithalatı, 2021 yılında bir önceki yıla oranla %28,4 oranında artarak 9,9 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

	İHRACAT		İTHALAT	
	DEĞER	DEĞİŞİM	DEĞER	DEĞİŞİM
2010	9.458.194.881		9.407.358.852	
2011	11.447.747.145	21,0%	10.787.628.546	14,7%
2012	11.650.024.971	1,8%	9.012.671.601	-16,5%
2013	12.746.918.381	9,4%	9.653.380.446	7,1%
2014	13.111.414.479	2,9%	10.081.970.007	4,4%
2015	11.496.444.509	-12,3%	8.570.284.174	-15,0%
2016	11.432.055.062	-0,6%	8.443.272.414	-1,5%
2017	12.026.909.773	5,2%	9.753.239.544	15,5%
2018	12.571.216.304	4,5%	8.784.015.926	-9,9%
2019	12.508.619.876	-0,5%	9.034.738.377	2,9%
2020	12.341.481.537	-1,3%	7.771.697.975	-14,0%
2021	16.161.490.868	31,0%	9.982.316.107	28,4%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

- Fasil Bazında Tekstil Ve Hammaddeleri Sektörü İhracatımız

Tekstil ve hammaddeleri sektörü ihracatımız fasıl bazında incelediğinde 2021 yılında bir önceki yıla göre en fazla artış %54,8'lik oran ile 52. fasıl altında yer alan pamuk (elyaf, iplik, kumaş) ihracatında gerçekleşmiştir. 57. fasılda yer alan halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları (%20 pay) ile 63. fasılda yer alan ve daha çok konfeksiyon sektörü tarafından üretimde

kullanılan mensucattan mamul diğer eşya ve paçavra (%17,9 pay) ürünleri en fazla ihracat yapılan ürün grupları olmuştur.

Fasıl	GTİP İkili Tanımı	2020 (1-12)		2021 (1-12)		Değişim
		Değer (\$)	Pay	Değer (\$)	Pay	
50	İpek (Elyaf, iplik, kumaş)	9.093.545	0,1%	5.924.363	0,0%	-34,9%
51	Yün, Kıl, At Kılı; Bunların İplik ve Dokumaları	68.016.120	0,6%	87.870.725	0,5%	29,2%
52	Pamuk (Elyaf, İplik, Kumaş)	1.463.385.177	11,9%	2.265.699.974	14,0%	54,8%
53	Dokumaya Elverişli Bitkisel Lifler, Kağıt İpeği ve Dokumaları	45.138.038	0,4%	65.417.068	0,4%	44,9%
54	Dokumaya elverişli suni ve Sentetik Filamentler	1.333.434.627	10,8%	1.871.441.243	11,6%	40,3%
55	Sentetik ve suni Devamsız Lifler	1.179.040.581	9,6%	1.728.029.681	10,7%	46,6%
56	Vatka, Keçe, Dokunmamış Mensucat, Özel İplik, Sicim ve Mamulleri	955.710.607	7,7%	1.073.439.540	6,6%	12,3%
57	Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları	2.621.079.589	21,2%	3.240.144.324	20,0%	23,6%
58	Özel dokunmuş Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, İşlemeler	378.746.720	3,1%	464.289.168	2,9%	22,6%
59	Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış Mensucat; Bunlardan Teknik Eşya	256.478.748	2,1%	308.070.698	1,9%	20,1%
60	Örme Eşya	1.510.211.676	12,2%	2.156.464.157	13,3%	42,8%
63	Mensucattan Mamul Diğer Eşya, Kullanılmış Eşya, Paçavralar	2.521.146.109	20,4%	2.894.699.927	17,9%	14,8%
Genel Toplam		12.341.481.537	100,0%	16.161.490.868	100,0%	31,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

- Ülkeler İtibarıyla Tekstil Ve Hammaddeleri Sektörü İhracatımız

Tekstil ve hammaddeleri sektörü ihracatımız ülkeler bazında incelendiğinde ise 2021 yılında en fazla ihracat gerçekleştirdiğimiz ülkeler sırasıyla ABD (%12,9 pay ile), Almanya (%7,7 pay ile), İtalya (%7,2 pay ile), İngiltere (%4,8 pay ile) ve Bulgaristan (%3,4 pay ile) olmuştur. Öte yandan, başlıca ticaret partnerimiz olan AB üyesi ülkelere 2021 yılında bir önceki yıla kıyasla %33,8 oranında artış göstererek 6,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Yine toplam ihracatımızın %41,1'i AB üyesi ülkelere yapıldığı görülmekte olup en çok ihracat yapılan ilk 20 ülkenin toplamı ise %69,7'lik bir oran oluşturmaktadır.

Ülke Adı	2020 (1-12)	2021 (1-12)	2020/2021	2021
	Değer (\$)	Değer (\$)	Değişim	Pay
A.B.D.	1.584.909.892	2.085.454.308	31,6%	12,9%
Almanya	1.106.698.866	1.237.235.395	11,8%	7,7%
İtalya	765.294.859	1.169.224.042	52,8%	7,2%
İngiltere	628.176.471	782.479.683	24,6%	4,8%
Bulgaristan	384.109.027	550.159.884	43,2%	3,4%

Mısır	368.652.877	544.216.155	47,6%	3,4%
İspanya	324.007.669	520.898.982	60,8%	3,2%
Beyaz Rusya	279.857.761	488.964.545	74,7%	3,0%
Hollanda	370.076.451	478.501.184	29,3%	3,0%
Fransa	285.862.839	387.101.488	35,4%	2,4%
Rusya	325.069.199	369.079.937	13,5%	2,3%
Polonya	301.722.241	361.679.963	19,9%	2,2%
Romanya	281.361.322	325.409.428	15,7%	2,0%
Fas	195.995.343	320.904.860	63,7%	2,0%
İran	261.040.136	296.075.100	13,4%	1,8%
Irak	219.684.739	292.833.887	33,3%	1,8%
Portekiz	132.230.493	286.429.364	116,6%	1,8%
Belçika	209.906.060	276.155.116	31,6%	1,7%
Tunus	186.068.163	250.441.185	34,6%	1,5%
İsrail	163.853.284	247.934.423	51,3%	1,5%
Liste Toplamı (İlk 20 Ülke)	8.374.577.692	11.271.178.929	34,6%	69,7%
AB-27	4.971.859.081	6.650.379.286	33,8%	41,1%
Genel Toplam	12.341.481.537	16.161.490.868	31,0%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

İthalat

- Fasil Bazında Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü İthalatımız

Tekstil ve hammaddeleri sektörü ithalatımız fasıl bazında incelediğinde 2021 yılında bir önceki yıla göre en fazla artış 52. fasıldaki %46,1'lik oran ile pamuk (elyaf, iplik, kumaş) ithalatında gerçekleşmiş ve ayrıca yine aynı ürün grubu %37,2'lik pay ile en fazla ithalat yapılan ürün grubu olmuştur.

Fasıl	GTİP İkili Tanımı	2020 (1-12)		2021 (1-12)		Değişim
		Değer (\$)	Pay	Değer (\$)	Pay	
50	İpek (Elyaf, iplik, kumaş)	20.916.414	0,3%	19.387.509	0,2%	-7,3%
51	Yün, Kıl, At Kılı; Bunların İplik ve Dokumaları	204.269.806	2,6%	223.559.947	2,2%	9,4%
52	Pamuk (Elyaf, İplik, Kumaş)	2.543.090.977	32,7%	3.714.928.392	37,2%	46,1%
53	Dokumaya Elverişli Bitkisel Lifler, Kağıt İpeği ve Dokumaları	359.665.539	4,6%	355.393.872	3,6%	-1,2%
54	Dokumaya elverişli suni ve Sentetik Filamentler	1.801.283.149	23,2%	2.268.569.516	22,7%	25,9%
55	Sentetik ve suni Devamsız Lifler	1.309.098.979	16,8%	1.692.588.346	17,0%	29,3%
56	Vatka, Keçe, Dokunmamış Mensucat, Özel İplik, Sicim ve Mamulleri	416.281.309	5,4%	393.812.601	3,9%	-5,4%
57	Halılar ve Diğer Dokumaya Elverişli Maddelerden Yer Kaplamaları	43.682.413	0,6%	56.875.712	0,6%	30,2%
58	Özel dokunmuş Mensucat, Dantela, Duvar Halıları, İşlemeler	131.114.513	1,7%	145.487.477	1,5%	11,0%
59	Emdirilmiş, Sıvanmış, Kaplanmış	376.995.972	4,9%	445.090.268	4,5%	18,1%

	Mensucat; Bunlardan Teknik Eşya					
60	Örme Eşya	344.649.737	4,4%	428.665.175	4,3%	24,4%
63	Mensucattan Mamul Diğer Eşya, Kullanılmış Eşya, Paçavralar	220.649.167	2,8%	237.957.292	2,4%	7,8%
Genel Toplam		7.771.697.975	100,0%	9.982.316.107	100,0%	28,4%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Tekstil ve hammaddeleri sektörü ithalatımızın yaklaşık üçte biri pamuklu ürün grubunda yapılmaktadır. Bu ithalatın büyük bir kısmını ise ham pamuk oluşturmaktadır. Bu nedenle, pamuk fiyatlarında yaşanan değişimler, sektör ithalatına doğrudan yansımaktadır.

- Ülkeler İtibarıyla Tekstil ve Hammaddeleri Sektörü İthalatımız

Tekstil ve hammaddeleri sektörü ithalatımız ülkeler bazında incelendiğinde 2021 yılında en fazla ithalat gerçekleştirdiğimiz ülkeler sırasıyla Çin (%17,7 pay ile), Hindistan (%6,8 pay ile), ABD (%6,2 pay ile), Yunanistan (%5,2 pay ile) ve Brezilya (%5,1 pay ile) olmuştur. Öte yandan, en çok ithalat yapılan ilk 20 ülkenin toplam ithalatı tüm dünya ithalatının %83,4'ünü oluşturmaktadır.

	2020 (1-12)	2021 (1-12)	2020/2021	2021
Ülke Adı	Değer (\$)	Değer (\$)	Değişim	Pay
Çin	1.399.872.458	1.770.494.574	26,5%	17,7%
Hindistan	504.764.929	682.976.597	35,3%	6,8%
ABD	641.405.106	623.274.778	-2,8%	6,2%
Yunanistan	286.070.133	515.733.759	80,3%	5,2%
Brezilya	350.336.978	512.271.250	46,2%	5,1%
İtalya	450.345.023	509.072.214	13,0%	5,1%
Özbekistan	243.106.468	502.915.148	106,9%	5,0%
Güney Kore	366.597.405	424.839.669	15,9%	4,3%
Almanya	351.033.503	364.069.353	3,7%	3,6%
Mısır	301.705.943	352.016.150	16,7%	3,5%
Endonezya	254.466.200	328.542.596	29,1%	3,3%
Türkmenistan	143.981.038	260.485.429	80,9%	2,6%
Bangladeş	306.439.252	259.849.695	-15,2%	2,6%
Azerbaycan	141.577.992	259.410.293	83,2%	2,6%
Malezya	192.437.619	217.526.158	13,0%	2,2%
Pakistan	184.963.111	205.141.472	10,9%	2,1%
Avusturya	125.442.911	170.662.354	36,0%	1,7%
İspanya	97.878.719	133.905.796	36,8%	1,3%
Tacikistan	86.135.828	117.667.282	36,6%	1,2%
Vietnam	121.631.718	113.044.837	-7,1%	1,1%
Liste Toplamı (İlk 20 Ülke)	6.550.192.334	8.323.899.404	27,1%	83,4%
Diğer Ülkeler	1.221.505.641	1.658.416.703	35,8%	16,6%
Genel Toplam	7.771.697.975	9.982.316.107	28,4%	100,0%

Kaynak: Ticaret Bakanlığı